

Briuselis, 2023 m. lapkričio 30 d.
(OR. en)

16100/23

FISC 275
ECOFIN 1294

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

---

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	15502/23
Dalykas:	ECOFIN tarybos ataskaitos Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais projektas – Patvirtinimas

---

1. ECOFIN tarybos buvo paprašyta pateikti Europos Vadovų Tarybai ataskaitą įvairiais mokesčių klausimais, paminėtais visų pirma jos 2012 m. kovo ir birželio mėn., 2013 m. gegužės mėn., 2014 m. gruodžio mėn. ir 2017 m. spalio mėn. išvadose.
2. 2023 m. lapkričio 23 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (aukšto lygio) posėdyje buvo parengtas ECOFIN tarybos ataskaitos Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais projektas ir jam pritarta, siekiant jį pateikti 2023 m. gruodžio 8 d. posėdžiausiančiai Tarybai. Taip pat buvo susitarta, kad po Tarybos posėdžio ir prieš paskelbiant galutinę ataskaitą TGS, kaip įprasta, atsižvelgdamas į faktinę padėtį, atnaujins formuluotes (laužtiniuose skliaustuose pateiktas dalis).
3. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pasiūlyti ECOFIN tarybai darbotvarkės A punktu patvirtinti priede išdėstytą ataskaitą, kad ją būtų galima perduoti Europos Vadovų Tarybai (2023 m. gruodžio 14–15 d.).

ECOFIN TARYBOS ATASKAITOS EUROPOS VADOVŲ TARYBAI MOKESČIŲ KLAUSIMAIS PROJEKTAS

A. ĮVADAS

1. Šioje Tarybos ataskaitoje pateikiama Ispanijos pirmininkavimo laikotarpiu Taryboje padarytos pažangos apžvalga ir svarbiausių apmokestinimo srities dokumentų, dėl kurių vyksta derybos, dabartinės padėties apžvalga. Ji parengta remiantis Mokesčių klausimų darbo grupėje (aukšto lygio) (toliau – Aukšto lygio darbo grupė) vykusių diskusijų strateginės svarbos horizontaliaisiais mokesčių politikos klausimais rezultatais, vadovaujantis šiai darbo grupei suteiktais įgaliojimais.
2. Šioje ataskaitoje atspindima atitinkamo Tarybos darbo dabartinė padėtis ir aptariami klausimai, paminėti įvairiose Europos Vadovų Tarybos išvadose nuo 2012 m.¹, 2021 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškime², 2012 m.³ ir 2016 m.⁴ Tarybos išvadose PVM srityje, 2017 m. Tarybos išvadose „Reagavimas į iššūkius skaitmeninės ekonomikos pelno apmokestinimo srityje“⁵, 2020 m. Tarybos išvadose dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ES raidos ateityje⁶, taip pat 2020 m. lapkričio 27 d. Tarybos išvadose dėl teisingo ir veiksmingo apmokestinimo ekonomikos gaivinimo laikotarpiu, su skaitmeninimu susijusių mokesčių uždavinių ir gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų⁷.
3. Pirmininkaujanti Ispanija apibrėžė, kad prioritetai mokesčių politikos srityje yra pažanga naujos tarptautinės apmokestinimo sistemos srityje ir kova su agresyviu mokesčių planavimu stiprinant kovos su sukčiavimu ir mokesčių vengimu priemones, visų pirma:
  - kova su valstybėse narėse įsteigtais subjektais, neturinčiais jokio veiklos pagrindo arba turinčiais tik minimalų veiklos pagrindą, kurių pagrindinis tikslas – gauti mokesstinės naudos sukelti kitų valstybių narių mokesčių bazės eroziją;

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9 ir 21 punktai), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11 punktas), EUCO 10/20 (A29 ir 147 punktai) ir EUCO 13/20.

² Dok. ST 18/21.

³ Dok. ST 9586/12.

⁴ Dok. ST 9494/16.

⁵ Dok. ST 15175/17.

⁶ Dok. ST 8482/20.

⁷ Dok. ST 13350/20.

- pasinaudojimas skaitmenine pertvarka, kad būtų užkirstas kelias sukčiavimui PVM ir remiamos ES įmonės;
  - veiksmingesnės apmokestinimo išskaičiuojamaisiais mokesčiais valdymo procedūros parengimas ir
  - glaudesnis valstybių narių mokesčių administratorių bendradarbiavimas ir gero mokesčių srities valdymo skatinimas.
4. Pirmininkaujanti Ispanija parodė teikianti didelį prioritetą apmokestinimo sričiai: buvo surengti 24 visos dienos ir keturi pusdienio trukmės Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiai, du visos dienos ir vienas pusdienio trukmės Elgesio kodekso grupės posėdžiai ir du pusdienio trukmės patarėjų / atašė mokesčių klausimais posėdžiai. Buvo tęsiamas darbas, susijęs su visais dar nebaigtais svarstyti dokumentais, įskaitant Direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo mokesčių tikslais dalinį pakeitimą, pasiūlymus, įtrauktus į iniciatyvos „PVM skaitmeniniame amžiuje“ dokumentų rinkinį, pasiūlymą dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo (FASTER), pasiūlymą užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais (UNSHELL), pasiūlymus dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatoma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema (HOT), Tarybos direktyvos dėl sandorių kainodaros ir Tarybos direktyvos dėl sistemos „Verslas Europoje. Pajamų apmokestinimo sistema“ (BEFIT), mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo atnaujinimą, taip pat Energijos mokesčių direktyvos peržiūrą.
5. Konkrečiau, Taryba:
- a) apžvelgė pažangą, padarytą EBPO ir G20 mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) įtraukios sistemos kontekste vykstančiose derybose dėl dviem ramsčiais grindžiamo sprendimo reaguojant į ekonomikos skaitmenizacijos keliamus mokesčius iššūkius, ir patvirtino pareiškimą šiuo klausimu;
  - b) priėmė poziciją ES ir jos valstybių narių vardu dėl bendradarbiavimo mokesčių tikslais Jungtinėse Tautose, susijusią su 2023 m. rugpjūčio 8 d. paskelbtos Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus ataskaitos išvadomis;
  - c) priėmė Tarybos direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (DAB8);
  - d) padarė didelę pažangą siekiant susitarimo dėl Tarybos direktyvos dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo;

- e) atkreipė dėmesį į pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaitą dėl iniciatyvos „PVM skaitmeniniame amžiuje“ dokumentų rinkinio;
  - f) padarė pažangą derybose dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais, išanalizavusi keletą naujų požiūrių siekiant suderinti skirtingas nuomones dėl svarbių pasiūlymo dalių;
  - g) padarė pažangą dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija), ir
  - h) pradėjo nagrinėti pasiūlymus dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatoma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema (HOT), Tarybos direktyvos dėl sandorių kainodaros ir Tarybos direktyvos „Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema (BEFIT)“.
6. Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas) taip pat toliau tęsė darbą įvairiais klausimais pagal savo dabartinius įgaliojimus, be kita ko, susijusį su mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašu, kaip išdėstyta jos pusmečio ataskaitoje⁸. Paskutinį kartą Taryba ES sąrašą atnaujino 2023 m. spalio 17 d.⁹
7. Toliau pateikiama išsamesnė informacija apie atskirus dokumentus.

---

⁸ Dok. ST 15757/23 + ADD 1–12.

⁹ OL C, C/2023/437, 2023 10 23.

B. ES MOKESČIU TEISĖS AKTAI

1) Tiesioginis apmokestinimas

a) FASTER

8. 2023 m. birželio 19 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo (FASTER)¹⁰; Šiuo pasiūlymu siekiama visoje ES nustatyti veiksmingesnes (ir suderintas) procedūras, susijusias su išskaičiuojamųjų mokesčių, kuriuos valstybės narės taiko pajamoms iš turimų vertybinių popierių, kuriais prekiaujama viešai (dividendams už nuosavybės vertybinius popierius ir obligacijų palūkanoms), grąžinimo lengvatų taikymu tarpvalstybiniu lygmeniu. Sukūrus privalomą registrą ir nustačius standartizuoto ataskaitų teikimo pareigas dideliems finansų tarpininkams, taip pat taikant suderintas mokesčių lengvatų procedūras ir skaitmeninę ES rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymą atitinkamiems mokesčių mokėtojams (investuotojams), siekiama dvejopo tikslo: remti gerą kapitalo rinkų sąjungos veikimą sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybinėms investicijoms ir užtikrinti teisingą apmokestinimą užkertant kelią mokesčiam sukčiavimui ir piktnaudžiavimui šioje srityje.
9. Pirmininkaujanti Ispanija šiam pasiūlymui dėl teisėkūros procedūra priimamo akto suteikė didelį prioritetą ir padarė nemažą techninę pažangą Mokesčių klausimų darbo grupės lygmeniu (buvo surengti šeši Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiai ir aptarti keturi kompromisiniai tekstai).
10. Techninė šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto analizė ir diskusijos su valstybėmis narėmis atskleidė, kad Komisijos pasiūlytas pirminis tekstas turi būti patikslintas, kad jį būtų galima pateikti Tarybai pritarti. Todėl pirmininkaujanti Ispanija padarė keletą dalinių teksto pakeitimų, visų pirma:
- adaptavo taisykles, taikomas skaitmeninės rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos išdavimui;
  - įtraukė nuostatas, pagal kurias sertifikuoti finansų tarpininkai galėtų prisiimti nesertifikuotų tarpininkų poziciją, kad būtų lengviau taikyti lengvatą ir būtų papildyta informacija, kuri turi būti pateikta mokesčių administratoriams;
  - padidino informacijos, kurią turi teikti sertifikuoti finansų tarpininkai, apimtį ir parengė keletą kitų susijusių nuostatų;
  - paaiškino sąlygas, kuriomis valstybės narės gali atmesti prašymus greitai susigrąžinti mokesčius, kad būtų sumažintos galimybės teikti apgaulingus prašymus;

---

¹⁰ Dok. ST 10820/23 + ADD 1–5.

- įtraukė specialias nuostatas, kuriomis reglamentuojami su netiesioginėmis investicijomis susiję atvejai, ir
  - patikslino nuostatas dėl delspinigių, atsakomybės, asmens duomenų apsaugos ir būsimos direktyvos vertinimo.
11. Vienas iš pagrindinių šių derybų klausimų yra keleto valstybių narių prašymas išsaugoti galimybę toliau taikyti jų dabartines išskaičiuojamojo mokesčio lengvatos prie pajamų šaltinio sistemas. Siekdama tolesnės pažangos šiuo klausimu, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė numatyti tokią galimybę tam tikromis konkrečiomis sąlygomis. Viena delegacija taip pat iškėlė klausimą, kad finansų tarpininkų registro sukūrimas ir ataskaitų teikimo įpareigojimų nustatymas valstybėms narėms turėtų būti savanoriški.
12. Lapkričio 23 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (aukšto lygio) posėdyje buvo surengtos bendros politinės diskusijos dėl šio dokumento. Paašškėjo, kad padaryta didelė pažanga ir visų pirma plačiai pritarta nuostatai dėl elektroninės rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos. Vis dėlto, reikia atlikti tolesnį techninį darbą, kad dokumentą būtų galima pateikti Tarybai bendram požiūriui patvirtinti.

b) Piktnaudžiavimas priedangos subjektais

13. 2021 m. gruodžio 22 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais, ir iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (UNSHELL pasiūlymas)¹¹.
14. Pasiūlymo tikslas – užkirsti kelią mokesčių vengimui ir slėpimui naudojantis įmonėmis, neturinčiomis minimalaus veiklos pagrindo, ir sustiprinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Pasiūlymu siekiama kovoti su priedangos subjektų naudojimu netinkamais mokesčių tikslais ir užtikrinti, kad ES esančios priedangos įmonės, kurios nevykdo ekonominės veiklos arba vykdo minimalią ekonominę veiklą, negalėtų pasinaudoti mokestine nauda.
15. 2022 m. sausio 6 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pasiūlymas buvo pateiktas delegacijoms ir pirmininkaujanti Prancūzija paskelbė ketinanti pradėti diskusijas Taryboje dėl šio dokumento. Pirmas pasiūlymo nagrinėjimo pastraipsniui etapas buvo užbaigtas gegužės 23 d., pirmininkaujant Prancūzijai.

---

¹¹ Dok. ST 15296/21.

16. Pirmininkaujant Čekijai padaryta pažanga nagrinėjant tolesnius veiksmus, susijusius su mokestinėmis pasekmėmis, ir pateikti kompromisiniai tekstai dėl kai kurių pasiūlymo dalių, pvz., dėl subjektų, kurie neturi minimalaus veiklos pagrindo, nustatymo ir dėl keitimosi informacija. Iš esmės dauguma delegacijų pritarė pasiūlymo tikslams, tačiau, jų nuomone, tam, kad būtų galima pasiekti susitarimą, reikėtų dar atlikti svarbų techninį darbą.
17. Pirmininkaujant Švedijai padaryta pažanga sprendžiant keletą ginčytinų klausimų, pavyzdžiui, dėl taikymo srities, minimalaus veiklos pagrindo kriterijų, mokestinių pasekmių ir rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos. Aukšto lygio darbo grupė pateikė gaires dėl tolesnio darbo šiais ir kitais neišspręstais klausimais. Delegacijos pabrėžė įvairių šios sudėtingos direktyvos dalių tarpusavio sąsajas, o tai reiškia, kad vienoje direktyvos dalyje pasirinkta kryptis gali turėti įtakos sprendimui kitose dalyse.
18. Pirmininkaujanti Ispanija tęsė su šiuo dokumentu susijusį darbą; dokumentas buvo aptartas liepos 4 d. ir rugsėjo 5 d. Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose ir spalio 4 d. ir lapkričio 23 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdžiuose. Liepos mėn. darbo grupės posėdyje buvo aptarti šie klausimai: mokestinės pasekmės, sąsajos su nacionaliniais kovos su piktnaudžiavimu teisės aktais, neįtraukti subjektai, minimalus veiklos pagrindas, prezumpcijos nuginčijimas, administracinės naštos mažinimas, rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažyma ir keitimasis informacija. Remdamasi delegacijų pareikštomis nuomonėmis ir per ankstesnius pirmininkavimo laikotarpius padaryta pažanga, rugsėjo mėn. pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kompromisinį tekstą, apimantį visą direktyvos projektą. Dėl šio teksto delegacijos pareiškė skirtingų nuomonių, todėl susitarimo pasiekti nepavyko, todėl kaip alternatyvą pasiūlyta taikyti dviejų etapų požiūrį. Pagal šį požiūrį, pirmuoju etapu direktyva apimtų automatinį keitimasis informacija remiantis tam tikrais sutartais požymiais, kuris vyktų, kai tikslinga, kartu taikant nacionalines mokestines pasekmes. Antruoju etapu valstybės narės tarpusavyje keistųsi geriausia praktika, susijusia su tos informacijos panaudojimu mokestinėms pasekmėms taikyti. Taip pat buvo pasiūlyta, kad, įvertinus tokią praktiką, jei tikslinga, ateityje būtų galima pateikti naują pasiūlymą.

19. Spalio mėn. pirmininkaujanti valstybė narė Aukšto lygio darbo grupės posėdyje paklausė, ar delegacijos norėtų tęsti darbą, susijusį su kompromisiniu tekstu, ar galėtų apsvarstyti dviejų etapų požiūrį. Nors tam tikru mastu dviejų etapų požiūrio principui buvo pritarta, kelios delegacijos laikėsi nuomonės, kad taikant šį požiūrį nebus išspręsti pagrindiniai neišspręsti klausimai, o kelios kitos delegacijos laikėsi nuomonės, kad šį požiūrį gali prireikti toliau analizuoti. Tame posėdyje Komisija pasiūlė alternatyvų sprendimą, kuris galėtų būti grindžiamas minimalaus standarto požiūriu ir pasekmių priemonių rinkiniu. Atsižvelgdama į tai, kad reikėtų atlikti daugiau techninio darbo, susijusio su dviejų etapų požiūriu, pirmininkaujanti valstybė narė lapkričio mėn. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pateikė pasiūlymą, pagrįstą Komisijos pateiktais pasiūlymais, siekdama patikrinti, ar tai galėtų būti priimtinas alternatyvus sprendimas. Tačiau susitarimas dėl šio naujo pasiūlymo, kuris būtų priimtinas visiems, nebuvo realiai įmanomas, todėl reikės tolesnių diskusijų, kad būtų rasti kompromisiniai neišspręstų klausimų sprendimai.

c) Pasiūlymai dėl Tarybos direktyvų dėl BEFIT, dėl sandorių kainodaros ir dėl pagrindine buveine grindžiamos mokesčių sistemos

20. 2023 m. rugsėjo 12 d. Komisija pateikė tris svarbius naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl Tarybos direktyvų įmonių apmokestinimo srityje:

- pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos „Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema (BEFIT)¹², kurios pagrindinis tikslas – parengti bendrą pelno mokesčio sistemą ES veikiančioms didelėms tarptautinėms įmonėms. Pateikusi pasiūlymą dėl BEFIT, Komisija atsiėmė pasiūlymus dėl bendros (konsoliduotosios) pelno mokesčio bazės (BPMB / BKPMB), kurie Tarybai buvo pateikti nuo 2016 m. ir kurių svarstymas buvo sustabdytas dėl pasaulinių derybų dėl dviejų ramsčių reformos (pagal EBPO ir G20 įtraukia BEPS sistemą);

---

¹² Dok. ST 12965/23 + ADD 1–3.

- pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl sandorių kainodaros¹³, kuria iš esmės siekiama į ES teisę integruoti pagrindinius sandorių kainodaros principus ir taisykles, dėl kurių susitarta EBPO, taip pat sukuriama galimybė Sąjungoje nustatyti bendras privalomas taisykles dėl to, kaip ištiestosios rankos principas turėtų būti taikomas konkrečioms sandoriams;
- pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatoma savarankiškų labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių pagrindine buveine grindžiama mokesčių sistema (HOT)¹⁴, kuria siekiama supaprastinti labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI), nusprendusių vykdyti tarpvalstybinę veiklą ES, pelno mokesčio prievolių vykdymą. Komisija iš esmės siūlo, kad MVI, turinčios nuolatinę buveinę bent vienoje kitoje (priimančiojoje) valstybėje narėje, galėtų savanoriškai toliau taikyti mokesčių taisykles, kurios joms yra žinomos (buveinės valstybės narės), ir galėtų apskaičiuoti savo nuolatinės buveinės kitoje (priimančiojoje) valstybėje narėje apmokestinamąjį pelną ir apie jį pranešti buveinės valstybės narės mokesčių administratoriui. Tuomet pastarasis apmokestinamajam pelnui taikytų priimančiosios valstybės narės mokesčio tarifą ir surinktų nuolatinės buveinės mokėtiną įmonių pelno mokesčių, o tada gautas pajamas pervestų atitinkamoms priimančiosioms valstybėms narėms. Šia sistema galėtų būti sumažintos reikalavimų laikymosi išlaidos, skatinama tarpvalstybinė MVI plėtra ir padedama užtikrinti vienodas sąlygas MVI dalyvauti vidaus rinkoje.

21. Valstybės narės pradėjo šių trijų pasiūlymų analizę ir su jais susijusį techninį darbą Mokesčių klausimų darbo grupės lygmeniu. Šiuo klausimu buvo surengti trys Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiai.

---

¹³ Dok. 12954/23 + ADD 1.

¹⁴ Dok. ST 12951/23 + ADD 1–5.

*d) Direktyva dėl visuotinio minimalaus apmokestinimo (2 ramsčio direktyva) ir derybos
BEPS įtraukioje sistemoje dėl dviejų ramsčių reformos*

22. 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/2523 dėl visuotinio minimalaus tarptautinių įmonių grupių ir didelių vietos subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (Antrojo ramsčio direktyva¹⁵) turėtų būti perkelta į valstybių narių nacionalinę teisę ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d.
23. 2023 m. liepos mėn. EBPO ir G20 BEPS įtrauki sistema paskelbė apie tolesnę pažangą, susijusią su likusiais dviejų ramsčių reformos elementais, kaip išdėstyta jos pareiškimе apie rezultatus dėl dviem ramsčiais grindžiamo sprendimo reaguojant į ekonomikos skaitmenizacijos keliamus mokestiniamis iššūkius. Kalbant apie antrąjį ramstį, 2023 m. liepos 13 d. Įtrauki sistema priėmė dokumentų rinkinį, į kurį įtrauktas susitarimas dėl GloBE informacijos deklaracijos duomenų punktų ir papildomos administracinės gairės, be kita ko, dėl dviejų naujų saugumo garantų. Pirmininkaujanti valstybė narė ECOFIN tarybai pateikė naujausią informaciją šiais klausimais (2023 m. liepos 14 d.)¹⁶.
24. Iki šiol pasiekta tolesnė EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos pažanga, laikantis peržiūrėto tvarkaraščio. Dėl antrojo ramsčio nuo 2023 m. spalio 2 d. pateikta pasirašyti daugiašalė priemonė dėl apmokestinimo taisyklės (STTR). Ši priemonė kartu su dvišalėmis derybomis leis šalims veiksmingai įgyvendinti STTR galiojančiose dvišalėse mokesčių sutartyse. Taip pat daroma pažanga įgyvendinant likusius abiejų pirmojo ramsčio sudedamųjų dalių (A sumos ir B sumos) aspektus, visų pirma susijusius su daugiašale konvencija, kuria bus įgyvendinama A suma. Mokesčių klausimų darbo grupėje (aukšto lygio) delegacijos reguliariai informuojamos apie šių derybų eigą.
25. Atsižvelgdama į šiuo metu vykdomą darbą ir dvišalius ryšius šiais klausimais, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė, kad valstybės narės aptartų galimybę ECOFIN tarybai dar kartą patvirtinti savo politinę paramą dviejų ramsčių sprendimui, nes šios derybos pasiekė galutinius etapus.

---

¹⁵ OL L 328, 2022 12 22, p. 1.

¹⁶ Žr. dok. 11223/23.

26. Atsižvelgdama į 2023 m. spalio 13 d. patarėjų / atašė mokesčių klausimais posėdžio ir tolesnių dvišalių kontaktų, taip pat spalio 31 d. Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER II) posėdžio rezultatus, 2023 m. lapkričio 9 d. Taryba patvirtino pareiškimą, kuriame, be kita ko, ji palankiai įvertino Įtraukios sistemos pasiektą susitarimą dėl antrojo ramsčio taikymo paaiškinimų, pateiktų 2022 m. gruodžio mėn., 2023 m. vasario mėn. ir 2023 m. liepos mėn. Įtraukios sistemos patvirtintose administracinėse gairėse, ir jam pritarė, įskaitant pereinamojo laikotarpio taisyklę dėl nepakankamai apmokestinamo pelno ir reikalavimus atitinkančio minimalaus vietos papildinio mokesčio saugumo garantus, naujas perleidžiamųjų mokesčių kreditų gaires, taip pat pereinamojo laikotarpio saugumo garantų ataskaitų teikimą pagal šalis ir GloBE informacijos deklaraciją. Komisija taip pat padarė į Tarybos posėdžio protokolą įtrauktiną pareiškimą, kuriame pateikė savo nuomonę, kad 2022 m. gruodžio mėn., 2023 m. vasario mėn. ir 2023 m. liepos mėn. Įtraukios sistemos patvirtintos administracinės gairės yra suderinamos su Antrojo ramsčio direktyva¹⁷.

2) **Netiesioginis apmokestinimas**

a) PVM skaitmeniniame amžiuje.

27. 2022 m. gruodžio 8 d. Komisija paskelbė dokumentų rinkinį dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių, kurį sudaro trys pasiūlymai:

- pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB¹⁸;
- pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl skaitmeniniam amžiui reikalingos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje tvarkos iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010¹⁹, ir
- pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo reglamento, kuriuo dėl tam tikroms PVM schemoms taikomų informacijos teikimo reikalavimų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011²⁰.

---

¹⁷ 2022 m. gruodžio 14 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/2523 dėl visuotinio minimalaus tarptautinių įmonių grupių ir didelių vietos subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (OL L 328, 2022 12 22, p. 1).

¹⁸ Dok. ST 15841/22.

¹⁹ Dok. ST 15842/22.

²⁰ Dok. ST 15843/22.

28. Dokumentų rinkiniu siekiama trijų tikslų. Pirma, juo siekiama modernizuoti prievoles teikti PVM ataskaitas, nustatant skaitmeninių ataskaitų teikimo remiantis elektroninėmis sąskaitomis faktūromis reikalavimus. Antra, juo ketinama spręsti platformų ekonomikos problemas, atnaujinant taikomas PVM taisykles. Ir trečia, juo siekiama spręsti administracinės naštos klausimą, pereinant prie bendros registracijos PVM tikslais.
29. Komisija pristatė savo dokumentų rinkinį darbo grupės posėdyje pirmininkaujant Čekijai, o po to pirmininkavusi Švedija pradėjo su šiuo dokumentų rinkiniu susijusį darbą, įskaitant kompromisinius tekstus dėl visų trijų pasiūlymų aspektų, kuriuos delegacijos palankiai įvertino kaip tvirtą pagrindą tolesniam darbui.
30. Siekiant nustatyti kryptį tolesniam darbui su šiuo dokumentų rinkiniu, 2023 m. birželio 16 d. Taryboje įvyko politiniai debatai dėl pasiūlymų, kuriems Aukšto lygio darbo grupė pasirengė 2023 m. birželio 1 d. Debatuose ministrai iš esmės palankiai įvertino bendras Komisijos pasiūlymų kryptis ir Švedijos pirmininkavimo laikotarpiu padarytą pažangą. Daug ministrų taip pat paprašė numatyti lankstumo dėl vidaus skaitmeninių ataskaitų teikimo sistemų ir toliau dirbti, kad būtų aiškiai nustatyta, kaip platformoms būtų suteikiamas svarbesnis vaidmuo surenkant PVM trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų srityje.
31. Nors pirmininkaujanti Ispanija tęsė darbą, susijusį su visomis trimis rinkinio dalimis, daugiausia pažangos padaryta platformų ekonomikos ir bendros registracijos PVM tikslais srityse.
32. Dėl dalių, susijusių su bendra registracija PVM tikslais, pirmininkaujanti valstybė narė atsižvelgė į daugelio delegacijų pareikštą susirūpinimą ir išbraukė pasiūlymo dalis, susijusias su nuostatos dėl tiekėju laikomo asmens išplėtimu ir meno kūrinių bei naudotomis prekėmis. Naujovė, susijusi su privaloma vieno langelio principu grindžiama importo sistema, buvo atidėta svarstyti kartu su Sąjungos muitinės kodekso reformos PVM aspektais, be kita ko, dėl to, kad kelios valstybės narės pateikė prištaramų dėl privalomo IOSS naudojimo, taip pat dėl to, kad kelios iš jų pasiūlė ieškoti alternatyvių sprendimų.

33. Kalbant apie su platformomis susijusią dalį, pirmininkaujanti valstybė narė laikėsi strategijos suderinti delegacijų, abejojančių dėl tiekėju laikomo asmens taisyklės arba siekiančių didesnio lankstumo trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų srityje, poziciją ir delegacijų, kurios stengiasi sumažinti susiskaidymą vidaus rinkoje, poziciją. Nors dauguma valstybių narių pritaria naujausiam pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui, kai kurios delegacijos negalėjo jam pritarti, kai kurios jų pasiūlė neprivalomą tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymą, o kelios delegacijos pasiūlė tiekėju laikomo asmens taisyklę pakeisti ataskaitų teikimo įpareigojimais.
34. Dokumentas buvo aptartas aštuoniuose Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose liepos, rugsėjo, spalio ir lapkričio mėn., taip pat dviejuose Aukšto lygio darbo grupės posėdžiuose liepos ir lapkričio mėn. Išsami su dokumentų rinkiniu susijusi pažanga išsamiau paaiškinta pažangos ataskaitoje, išdėstytoje dok. ST 15877/23.
- b) Energijos mokesčių direktyvos (EMD) peržiūra
35. 2021 m. liepos 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija)²¹ (EMD pasiūlymas).
36. EMD pasiūlymas įeina į Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį²², kuriuo siekiama įgyvendinti plataus užmojo ES tikslus – iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Rinkinį sudaro tarpusavyje susiję pasiūlymai, kuriais siekiama to paties tikslo – iki 2030 m. ir vėliau užtikrinti teisingą ir konkurencingą žaliąją pertvarką.
37. EMD pasiūlymu siekiama šių tikslų:
- parengti pritaikytą sistemą, kuri, atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, padėtų siekti ES 2030 m. tikslų ir poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m. Tai apimtų energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimo suderinimą su ES energetikos, aplinkos ir klimato politika, taip prisidedant prie ES pastangų mažinti išmetamųjų teršalų kiekį;
  - parengti sistemą, kuria ES vidaus rinka būtų išsaugoma ir tobulinama atnaujinant energinių produktų aprėptį ir tarifų struktūrą, taip pat racionalizuojant atleidimo nuo mokesčių ir jų sumažinimo taikymą valstybėse narėse, ir

---

²¹ Dok. ST 10872/21.

²² Dok. ST 10849/21.

c) išsaugoti galimybę surinkti pajamų į valstybių narių biudžetus.

38. 2022 m. birželio 17 d. ECOFIN taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita dėl EMD pasiūlymo²³. 2022 m. gruodžio 6 d. ECOFIN taryboje įvyko politiniai debatai dėl EMD pasiūlymo ir buvo pateikta politinių gairių dėl tolesnių veiksmų²⁴. Iš esmės ministrai pritarė lankstesniam pirmininkaujančios valstybės narės požiūriui ir paprašė išspręsti likusius neišspręstus klausimus. Atsižvelgiant į politines gaires, 2023 m. pirmąjį pusmetį buvo tęsiama techninė analizė ir pateiktas išsamus peržiūrėtas kompromisinis tekstas.
39. Remdamasi anksčiau pirmininkavusių valstybių narių padaryta pažanga, pirmininkaujanti Ispanija tęsė darbą, susijusį su EMD peržiūra. Šį dokumentą Mokesčių klausimų darbo grupė nagrinėjo liepos 6 d., rugsėjo 18 d. ir lapkričio 8 d. Be to, spalio 4 d. ir lapkričio 23 d. Aukšto lygio darbo grupėje buvo pasikeista nuomonėmis. Pirmininkaujanti valstybė narė pateikė informacinių pranešimų konkrečiomis temomis ir galimą alternatyvią tam tikrų straipsnių redakciją. Buvo analizuojami neišspręsti klausimai, o daugiausia dėmesio skirta šiems klausimams: minimaliems apmokestinimo lygiams, visų pirma mokesčio tarifams pereinamojo laikotarpio pabaigoje (2033 m. sausio 1 d.) ir gamtinėms dujoms bei SND taikomam specialiam režimui; minimalių apmokestinimo lygių indeksavimui; apatiniam šilumingumui; verslo skrydžių apibrėžčiai; medienos apmokestinimui; būsimos EMD ir valstybės pagalbos taisyklių sąveikai; mišriems produktams.
40. Pirmininkaujantčiai valstybei narei pavyko nustatyti kai kurių aptartų temų galimus kompromisinius sprendimus. Tačiau delegacijų pozicijos keliais esminiais klausimais vis dar skiriasi. Todėl reikia toliau dirbti, kad būtų pasiektas subalansuotas kompromisas.

---

²³ Dok. ST 9874/22.

²⁴ Dok. ST 14736/22.

3) Administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje

a) Direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB 8)

41. 2022 m. gruodžio 8 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB 8)²⁵.

42. Pagrindiniai šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto tikslai buvo šie:

a) išplėsti automatinio keitimosi informacija pagal DAB taikymo sritį įtraukiant informaciją, kurią kriptoturto paslaugų teikėjai turės pranešti apie kriptoturto ir elektroninių pinigų sandorius (pervedimą ar keitimą). Plečiant administracinį bendradarbiavimą, kad jis apimtų šią naują sritį, siekiama padėti valstybėms narėms spręsti ekonomikos skaitmenizacijos keliamus iššūkius. DAB 8 nuostatos dėl išsamaus patikrinimo procedūrų, duomenų teikimo reikalavimų ir kitų taisyklių, taikomų duomenis teikiantiems kriptoturto paslaugų teikėjams, atspindės duomenų apie kriptoturtą teikimo sistemą ir bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus, kuriuos pagal G20 įgaliojimus parengė EBPO²⁶. G20 pritarė duomenų apie kriptoturtą teikimo sistemai ir bendro duomenų teikimo standarto pakeitimams – tai, G20 nuomone, yra neatsiejamas visuotinių automatinio keitimosi informacija standartų papildymas²⁷;

b) išplėsti dabartinių taisyklių dėl keitimosi su mokesčiais susijusia informacija taikymo sritį įtraukiant nuostatas dėl keitimosi išankstiniais tarpvalstybiniais sprendimais dėl didelės grynosios vertės turto turinčių asmenų, taip pat nuostatas dėl automatinio keitimosi informacija, susijusia su ne pasaulio dividendais ir panašiomis pajamomis, siekiant sumažinti mokesčių slėpimo, mokesčių vengimo ir mokesčio sukčiavimo riziką, nes dabartinės DAB nuostatos neapima šios rūšies pajamų;

---

²⁵ Dok. 15829/22 + ADD 1–ADD 5.

²⁶ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>.

²⁷ 2022 m. lapkričio 15–16 d. G20 aukščiausiojo lygio susitikimo Balyje vadovų deklaracijos 31 punktas. (https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

- c) iš dalies pakeisti kai kurias kitas esamas DAB nuostatas. Visų pirma pasiūlymu siekiama patobulinti taisykles dėl mokesčių mokėtojų identifikacinių numerių (MMIN) pateikimo ir pranešimo, kad mokesčių administratoriams būtų lengviau nustatyti atitinkamus mokesčių mokėtojus ir teisingai įvertinti susijusius mokesčius, ir iš dalies pakeisti DAB nuostatas dėl sankcijų, kurias valstybės narės turi taikyti asmenims už nacionalinės teisės aktų dėl duomenų teikimo reikalavimų, priimtų pagal DAB, nesilaikymą.
43. Atlikus parengiamąjį darbą, kurio santrauka pateikta dok. ST 13210/23, ir Europos Parlamentui pateikus savo nuomonę, 2023 m. spalio 17 d. Taryba priėmė Tarybos direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje²⁸.
- b) *Automatinis keitimasis su mokesčiais susijusia informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais*
44. Ispanijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo tęsiamos diskusijos ir techninis darbas, susijęs su dabartine padėtimi, rizika ir galimybėmis keitimosi mokesčių informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais srityje; visų pirma aptarti aspektai, susiję su asmens duomenų apsaugos sistema ir jos sąsaja su darbu tarptautinio administracinio bendradarbiavimo srityje.
45. Šis darbas bus tęsiamas ir jame taip pat bus remiamasi diskusijomis šiais klausimais ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais.²⁹ Tikslas yra užtikrinti nepertraukiamą tarptautinio keitimosi informacija su ES nepriklausančiais jurisdikciją turinčiais subjektais sistemos veikimą, nes tai būtina dėl svarbių viešojo intereso priežasčių.

---

²⁸ OL L 2023/2226, 2023 10 24, p. 1.

²⁹ Žr. dok. 10710/23 31–32 punktus ir dok. 15506/22 46–48 punktus; dok. 9970/21 81–82 punktus; dok. 14651/21 50–59 punktus.

c) ES susitarimai su Andora, Lichtenšteinu, Monaku, San Marinu ir Šveicarija

46. Pirmininkaujanti valstybė narė Mokesčių klausimų darbo grupėje (aukšto lygio) pradėjo diskusiją dėl susitarimų dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo, kuriuos ES sudarė su Andora, Lichtenšteinu, Monaku, San Marinu ir Šveicarija, galimų pakeitimų (protokolais, kuriais iš dalies keičiami ankstesni susitarimai)³⁰.
47. Delegacijoms buvo pateikta naujausia informacija apie Komisijos surengtus neoficialius pasitarimus su tų penkių šalių administracijomis siekiant išnagrinėti galimo šių susitarimų dalinio pakeitimo, kurį visų pirma sudarytų būtinas suderinimas su EBPO bendro duomenų teikimo standarto pakeitimais ir kiti susiję patikslinimai, apimtį.
48. Komisija nurodė, kad Andoros, Lichtenšteino, Monako, San Marino ir Šveicarijos valdžios institucijos parodė susidomėjimą dėl susitarimų su ES atnaujinimo ir kad ES valstybėms narėms būtų naudinga turėti tokius atnaujintus susitarimus.
49. Pirmininkaujanti valstybė narė laikėsi nuomonės, kad pirmiausia yra tikslinga pateikti Aukšto lygio darbo grupėje apsvarstyti, ar delegacijos mano, kad joms (ir ES) yra naudinga iš dalies pakeisti penkis susitarimus, ir ar reikia toliau palaikyti neoficialius ryšius siekiant išsamiau apibrėžti galimą pakeitimų apimtį. Jei neoficialūs ryšiai būtų toliau palaikomi, susitariama, kad Komisija per Mokesčių klausimų darbo grupę reguliariai informuos valstybes nares šiuo klausimu.
50. Kai Komisijos tarnybų vykdomas neoficialus „apimties nustatymo“ etapas bus laikomas baigtu, tada atitinkamai reikės pradėti oficialų procesą, kuriuo bus pradėtos derybos (ir oficialios konsultacijos) ES vardu.

---

³⁰ OL L 268, 2016 10 1, p. 40–76; OL L 225, 2016 8 19, p. 3–40; OL L 339, 2015 12 24, p. 3–35; OL L 346, 2015 12 31, p. 3–41; OL L 339, 2015 12 24, p. 3–35.

51. Pagal ES sutarties reikalavimus (visų pirma ES sutarties 16 straipsnio 1 ir 6 dalis) Taryba turi prerogatyvą formuoti politiką, plėtoti Sąjungos išorės veiksmus ir užtikrinti, kad tie veiksmai būtų nuoseklūs. Pagal SESV 218 straipsnio 2 dalį Taryba turi įgaliojimą pradėti derybas, priimti derybinius nurodymus, įgaliojimą pasirašyti Sąjungos ir trečiųjų valstybių susitarimus ir juos sudaryti.
52. Pagal SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalis Komisija teikia rekomendacijas Tarybai, o pastaroji priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pradėti derybas ir kuriuo, atsižvelgiant į numatyto susitarimo dalyką, skiriamas Sąjungos derybininkas arba Sąjungos derybų grupės vadovas. Taryba gali duoti nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą (pvz., Mokesčių klausimų darbo grupę), su kuriuo privaloma konsultuotis vedant derybas. Pažymėtina, kad Taryba turi galėti pareikšti savo poziciją šiuo klausimu ir, jei turi išlygų dėl derybų, apie tai pranešti Komisijai.
53. Primenama, kad 2013 m. Komisija derėjosi dėl protokolų, kuriais iš dalies keičiami susitarimai, remdamasi Tarybos sprendimu, kuriuo Komisijai suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl tokių susitarimų, ir derybiniais nurodymais (įgaliojimais), kuriuos Taryba priėmė 2013 m. gegužės 14 d. (ir remiantis SESV 218 ir 115 straipsniais)³¹.
54. 2023 m. spalio 4 d. Mokesčių klausimų darbo grupės (aukšto lygio) posėdyje visos delegacijos sutarė, kad ES yra naudinga siekti iš dalies pakeisti galiojančius susitarimus su penkiomis valstybėmis ir kad Komisijos tarnybų su šiomis šalimis atliktas neoficialus „aprepties įvertinimas“ šiame etape gali būti laikomas užbaigtu. Valstybės narės tinkamu būdu turėtų būti informuojamos apie visus tolesnius pokyčius.
55. Delegacijos taip pat sutarė, kad oficialių konsultacijų pagal šiuos susitarimus procesas turi būti pradėtas tik kai (ir tik tuo atveju, jei) Taryba priims sprendimą pagal SESV 218 straipsnį, kuriuo Komisijai suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su šiomis penkiomis valstybėmis šiuo klausimu.

---

³¹ Tarybos sprendimas ir derybiniai nurodymai išdėstyti dok. ST 9356/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED; taip pat žr. Tarybos posėdžio protokolą, išdėstytą dok. ST 9506/13.

d) Administracinis bendradarbiavimas PVM srityje su ES nepriklausančiomis šalimis

- *Pozicija, kurios turi būti laikomasi Specialiajame prekybos komitete administracinio bendradarbiavimo PVM srityje klausimams*
56. 2023 m. rugsėjo 4 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Specialiajame prekybos komitete administracinio bendradarbiavimo PVM ir mokesčių bei muitų išieškojimo srityje klausimams, įsteigtame Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu³².
57. Šiuo metu Taryboje kompetentingas parengiamasis organas su JK susijusiais klausimais yra Jungtinės Karalystės klausimų darbo grupė, bet dėl šio pasiūlymo buvo konsultuotasi su Mokesčių klausimų darbo grupe ir prieštaravimų nebuvo pareikšta.
58. Sprendimą Taryba priėmė 2023 m. spalio 16 d. (OL L 2023/2408, 2023 10 31).
- *Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimas dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo PVM srityje*
59. Spalio mėn. Komisija pateikė delegacijoms naujausią informaciją apie derybas su Norvegijos valdžios institucijomis siekiant iš dalies pakeisti susitarimą dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo PVM srityje ir konsultavosi su jomis dėl susitarimo pakeitimų projekto.
60. Kadangi labai didelė delegacijų dauguma galėjo pritarti pakeitimų projektui, pirmininkaujanti valstybė narė padarė išvadą, kad kitas žingsnis – laukti Komisijos pasiūlymų dėl susitarimų pasirašymo ir sudarymo pagal SESV 218 straipsnį.
61. 2023 m. lapkričio 24 d. Komisiją pateikė savo pasiūlymus³³.

---

³² Dok. ST 12523/23 + ADD 1.

³³ Dok.

– *Administracinis bendradarbiavimas PVM srityje su kitomis valstybėmis*

62. 2023 m. spalio 4 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje Komisija informavo delegacijas dėl tiriamųjų pasitarimų, surengtų su Australijos, Kanados, Japonijos ir Naujosios Zelandijos valdžios institucijomis dėl galimybių toliau dirbti siekiant administracinio bendradarbiavimo PVM srityje, dabartinės padėties. Komisija taip pat delegacijoms pateikė naujausią informaciją apie derybas su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis siekiant sudaryti neprivalomą susitarimo memorandumą (galima būsima ES ir Kinijos Liaudies Respublikos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje sistema)³⁴. Komisija nurodė, kad šios derybos vis dar yra sustabdytos.

C. MOKESČIU POLITIKOS KOORDINAVIMAS (su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla)

63. Buvo tęsiamas svarbus darbas mokesčių politikos koordinavimo (nepriklausančio ES mokesčių srities teisės aktų taikymo sričiai) srityje, kaip išdėstyta toliau. Atsižvelgiant į tarptautiniu lygmeniu šiuo metu vykdomą ir būsimą darbą apmokestinimo srityje, gali būti atvejų, kai valstybės narės gali svarstyti klausimą, ar ES ir jos valstybės narės yra suinteresuotos prisidėti prie šio darbo ir nustatyti, koordinuoti bei pateikti Sąjungos ir valstybių narių politines pozicijas. Todėl 2023 m. lapkričio 13 d. atašė mokesčių klausimais posėdyje delegacijos buvo informuotos apie pagrindines taisykles, kurios yra taikomos, ir procedūras, kurių reikia laikytis nustatant poziciją Taryboje ir koordinuojant deklaruojamas Sąjungos ir valstybių narių politines pozicijas tarptautiniu lygiu svarstant apmokestinimo klausimus. Šis darbas turi būti atliekamas griežtai laikantis kompetencijų pasiskirstymo pagal Sutarčių nuostatas ir turi atspindėti lojalaus bendradarbiavimo principą ir vieningo atstovavimo ES bei jos valstybėms narėms tarptautiniu lygmeniu principą, vadovaujantis Sutarčių nuostatomis ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija.

---

³⁴ 2021 m. kovo 10 d. Taryba, pateikusi keletą pastabų (dok. CM 1978/21 LIMITE, išsamesnė informacija išdėstyta dok. ST 6351/21 LIMITE), pritarė tam, kad Komisija pradėtų derybas su Kinijos Liaudies Respublikos valdžios institucijomis, kad būtų sudarytas neprivalomas susitarimo memorandumas.

1) Elgesio kodekso grupė (verslo apmokestinimas)

64. Elgesio kodekso grupė (COCG) posėdžiavo 2023 m. liepos 3 d., spalio 3 d. ir lapkričio 22 d.
65. Du kartus per metus atliekamos mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo peržiūros rezultatus Taryba patvirtino 2023 m. spalio 17 d., o 2023 m. spalio 23 d. šis sąrašas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje³⁵.
66. Išsamesnė informacija pateikiama tam skirtoje du kartus per metus rengiamoje Elgesio kodekso grupės ataskaitoje³⁶.

2) JT rezoliucija dėl įtraukaus ir veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo Jungtinėse Tautose

67. 2022 m. gruodžio 30 d. JT Generalinė Asamblėja oficialiai priėmė Rezoliuciją dėl įtraukaus ir veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo (Rezoliucija 77/244). Šioje rezoliucijoje JT narės paprašė JT generalinio sekretoriaus parengti ataskaitą (skirtą aptarti 2023 m. rugsėjo mėn. JT Generalinės Asamblėjos 78-ojoje sesijoje), kurioje būtų išanalizuotos visos atitinkamos tarptautinės teisinės priemonės, kiti dokumentai ir rekomendacijos, skirti tarptautiniam bendradarbiavimui mokesčių srityje, visapusiškai atsižvelgiant į esamus tarptautinius ir daugiašalius susitarimus. Šiuo tikslu generalinis sekretorius 2023 m. vasario mėn. pradėjo konsultacijas.
68. 2023 m. kovo 8 d. patarėjai / atašė mokesčių klausimais pritarė tam, kad būtų pateikta ES nuomonė. Gavus tokį pritarimą, Aukšto lygio darbo grupė išplatino ir 2023 m. kovo 15 d. taikydama neformalią tylos procedūrą patvirtino nuomonės projektą. Vėliau nuomonę pasirašė Aukšto lygio darbo grupės pirmininkas, o ES ir Švedijos delegacijos kartu pateikė ją JT sekretariatui³⁷.

---

³⁵ OL C, 2023/437, 2023 10 23.

³⁶ Dok. ST 15757/23.

³⁷ Dok. ST 7564/23.

69. Per diskusijas, vykusias 2023 m. balandžio 25 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje, delegacijos pareiškė pritarančios tam, kad ES valstybės narės, kai aktualu, koordinuotų JT forumuose teiktinas pozicijas dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje, kartu vengiant darbo dubliavimo. Aukšto lygio darbo grupė buvo įgaliota toliau stebėti pokyčius.
70. 2023 m. rugpjūčio 8 d. paskelbta JT generalinio sekretoriaus ataskaita dėl įtraukaus ir veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo³⁸. Ataskaitoje pateikta esamų tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje susitarimų analizė ir nagrinėjamos įvairios tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje stiprinimo galimybės.
71. 2023 m. rugsėjo 15 d. atašė / patarėjų mokesčių klausimais posėdyje apsvarstytas pozicijos ES ir jos valstybių narių vardu dėl bendradarbiavimo mokesčių srityje Jungtinėse Tautose projektas, kuriame atspindėtos ataskaitos išvados. 2023 m. rugsėjo 28 d. poziciją patvirtino Taryba³⁹.
72. 2023 m. lapkričio 23 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti valstybė narė ir Komisija pranešė apie pažangą derybose dėl rezoliucijos projekto, padarytą Generalinės Asamblėjos antrojo komiteto septyniasdešimt aštuntojoje sesijoje.

3) Rusijos agresija prieš Ukrainą

73. Atsižvelgdama į Rusijos, kuriai padeda Baltarusija, agresiją prieš Ukrainą, Tarybos mokesčių klausimų darbo grupė išnagrinėjo keletą priemonių, kurių valstybės narės galėtų imtis siekdamas remti ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimą ir užkirsti kelią jų apėjimui pasitelkiant bendradarbiavimo mokesčių srityje priemones.
74. Pirma, valstybės narės susitarė, kad reikia nutraukti bet kokią keitimąsi informacija mokesčių tikslais su Rusijos Federacija ir Baltarusija. Antra, ES valstybės narės išnagrinėjo keletą priemonių, kuriomis siekiama sustiprinti ES viduje vykdomo mokesčių srities administracinio bendradarbiavimo ir kitų priemonių naudojimą siekiant užtikrinti ribojamųjų priemonių vykdymą.

---

³⁸ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

³⁹ Dok. ST 12967/23.

75. Šiame kontekste Mokesčių klausimų darbo grupė toliau nagrinės su šiomis priemonėmis susijusius tolesnius pokyčius, be kita ko, 2022 m. birželio 3 d. Komisijos sukurtoje laikinoje platformoje – Turto išaldymo ir areštavimo darbo grupės mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimo pogrupyje – atliekamą darbą.
76. 2023 m. lapkričio 23 d. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos susipažino su Komisijos pateikta informacija apie šio pogrupio darbą.

4) **Tarptautiniai pokyčiai**

77. Aukšto lygio darbo grupė buvo reguliariai informuojama apie atitinkamus tarptautinius pokyčius mokesčių politikos srityje, visų pirma susijusius su G20 finansų ministrų ir EBPO / G20 BEPS įtraukios sistemos susitikimais.
78. Aukšto lygio darbo grupės posėdžiuose delegacijų dėmesys buvo reguliariai atkreipiamas į klausimus, susijusius su JAV Užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo aktu (FATCA). Kalbant apie vadinamųjų „atsitiktinių amerikiečių“ klausimą, 2022 m. pabaigoje JAV vidaus pajamų tarnyba paskelbė pranešimą, kuriuo laikinai sušvelninamos taisyklės, taikomos nustatant, kad subjektas nesilaiko reikalavimų dėl to, kad 2022 m., 2023 m. ir 2024 m. nebuvo mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio (TIN). 2023 m. sausio mėn. apie šį pokytį buvo informuota Aukšto lygio darbo grupė. 2023 m. balandžio mėn. Aukšto lygio darbo grupės nariai pabrėžė, jog reikia nuolatinio ir platesnio sprendimo, kad ES finansų įstaigos negalėtų būti laikomos nesilaikančiomis reikalavimų dėl TIN nebuvimo tais atvejais, kai finansų įstaigos neturi galimybės gauti TIN. 2023 m. liepos mėn. Aukšto lygio darbo grupės posėdyje delegacijos pasiūlė išsiųsti laišką JAV, kuriuo JAV būtų paraginta kuo greičiau pateikti ilgesnio laikotarpio sprendimą, kurio taikymo sritis būtų platesnė. Todėl 2023 m. rugsėjo mėn. pirmininkaujanti Ispanija Aukšto lygio darbo grupės vardu nusiuntė laišką JAV. Spalio mėn. Aukšto lygio darbo grupė buvo informuota apie naujausius pokyčius, susijusius su FATCA. Lapkričio mėn. Aukšto lygio darbo grupė buvo informuota apie lapkričio 13 d. įvykusį pirmininkaujančios Ispanijos ir JAV išdo departamento susitikimą.

5) Mokesčiai ne mokesčių srityse

79. 2013 m. lapkričio 19 d. Aukšto lygio darbo grupė susitarė, kad mokesčių nuostatomis ne mokesčių srities dokumentuose, dėl kurių būtų keičiami valstybių narių mokesčių įstatymai ar administracinė praktika arba kurios turėtų kitų pasekmių apmokestinimui, turėtų būti taikomas neformalus įspėjimo mechanizmas. Apie šiuos atvejus sistemingai informuojant mokesčių ekspertus, padedant generaliniam sekretoriatui, buvo toliau užtikrinama, kad valstybės narės būtų laiku įspėjamos, be kita ko, apie derybas dėl ES ir trečiųjų valstybių tarpusavio susitarimų. Klausimai, kuriuos stebėjo Aukšto lygio darbo grupė, apima Tarybos rekomendaciją dėl socialinės ekonomikos pagrindinių sąlygų sukūrimo, ES poziciją, kurios turi būti laikomasi Tabako kontrolės pagrindų konvencijos Šalių konferencijos 10-oje sesijoje, ir Dirbtinio intelekto aktą.

6) Daugiašalės konvencijos dėl Tarptautinės mokesčių ginčų sprendimo tarybos projektas

80. 2023 m. kovo 10 d. projekto „Fiscalis“ grupė pateikė daugiašalės konvencijos dėl Tarptautinės mokesčių ginčų sprendimo tarybos projektą, pasinaudodama galimybe įsteigti nuolatinio pobūdžio alternatyvaus ginčų sprendimo komisiją, kuri numatyta Tarybos direktyvos (ES) 2017/1852 dėl mokesčių ginčų sprendimo mechanizmų 10 straipsnyje. 2023 m. lapkričio 23 d. Aukšto lygio darbo grupė buvo informuota apie dabartinę padėtį šiuo klausimu.